

Kutatásunk során negyvenöt újonnan szintetizált hibrid szteroidszármazékot vizsgáltunk, melyeket az SZTE Molekuláris és Analitikai Kémiai Tanszékétől kaptunk. Hat rákos és egy nem tumoros sejtvonalon teszteltük, majd részletesen vizsgáltuk a vegyületek ezen sejtekre kifejtett hatásait. Munkánk során arra kerestük a választ, hogy az előállított ösztradiol-benzizoxazol hibridek között vannak-e olyanok, melyek tumorspecifikus toxikus hatásokat mutatnak. Ezek a hibridek vajon tudnak apoptózist indukálni tumorsejtekben, és milyen molekuláris mechanizmus vezet alkalmazásuk során a daganatos sejtek halálához?

Eredményeink arra utalnak, hogy az ösztradiol-benzizoxazol hibridek tumorszelektív hatást fejtenek ki és mitokondriális diszfunkció, valamint ER-stressz aktiválása révén apoptózist válthatnak ki.

Papp Bernadett Kitti

Csorna kereskedelme a 19-20. század fordulóján az anyagi kultúra tekintetében

A vizsgált térség és település térbeli, illetve a kutatás időbeli határainak bemutatását követően előadásom első felében prezentálom Csorna település gazdasági és kereskedelmi viszonyait a 19-20. század fordulóján. Ezt követően részletesen kitérek azokra a kereskedelmi kapcsolatokra és egyéb tényezőkre, amelyek meghatározták a térség gazdasági helyzetét. Kutatásom a helyi kereskedőcsaládok és boltjaik kínálatának vizsgálatát helyezi fókuszba, így eddigi kutatási eredményeim prezentálását követően részletesen kitérek azokra a forrástípusokra (például anyakönyvek, adatbázisok), amelyek rendelkezésemre állnak a kutatás során. Egy-egy család részletes bemutatását követően, a helyi kereskedelemmel foglalkozó családok kapcsolati rendszerére is kitérek. Előadásom végeztével pedig bemutatom kutatásom alapját képző hipotézisemet a kereskedelem és az anyagi kultúra vizsgálatának kapcsolatáról.

Párdi Koppány

Egy hiszton deacetiláz inhibitor védő hatásai a vér-agy gátra, iszkémiás-reoxigenációs sérüléssel szemben

Iszkémiás sztrók során az elégtelen vérellátás oxigén-glükóz deprivációhoz (OGD) vezet, míg a terápiaként alkalmazott trombolízis általi reperfúzió (OGD/R) oxidatív sérülést okoz az agyban. A két hatás együttesen az idegrendszer súlyos károsodásához vezet. Új stratégia az agyi OGD/R sérülés megelőzésében a vér-agy gát integritásának védelme. Kutatásunk célja egy hiszton deacetiláz enzim inhibitor, a szuberoilanilid hidroxámsav (SAHA) protektív hatásainak vizsgálata volt, humán agyi endotélsejtek és borjú periciták ko-kultúras sejtte-

nyészetes modelljében. A sejteket normoxiában, OGD, illetve OGD/R körülmények között tenyésztettük, majd teszteltük a SAHA hatását a ko-kultúrán.

Az OGD/R által okozott vér-agy gát sérüléseket a SAHA kezelés sikeresen kivédte, amit transzendentális elektromos ellenállás, permeabilitás, valamint klaudin-5 és szialsav szintjének mérésével vizsgáltunk. MACE-seq szekvenálási eljárással és β -katenin immunfestés segítségével megállapítottuk, hogy a SAHA kezelés jelentős hatással volt a nem-kanonikus Wnt jelátvitelre. Emellett az endotelsejtek morfológiáját a primer sejttes tenyészetekéhez hasonló, elongált alakúvá tette.

Eredményeink alapján a klinikumban már alkalmazott SAHA hatékony terápiás szer lehet az iszkémiás-reoxigenációs sérülés kezelésére a trombolitikus terápia kiegészítéseként.

Pekár István János

Pekár Gyula szerepe a magyar film létrejöttében

1901. április 30-án a budapesti Urániában mutatták be „A táncz” című némafilmet, mely a legelső magyar komplex mozgóképes alkotás. Ez a dátum jelöli a magyar film napját, azonban „A táncz” íróját és rendezőjét, Pekár Gyulát ma már szinte senki sem ismeri.

Pekár Bostonban és a párizsi Sorbonne-on tanult, öt nyelvet beszélt és fiatalkorában beutazta egész Európát. Utazásai során találkozott az európai irodalmi elit legnagyobbjaival, Anatole France-szal, Émile Zola-val és Henrik Ibsennel is. Több nagysikerű könyvet publikált kalandjairól, országszerte tartott vetített előadásokat, Franciaországról és Spanyolországról készített mozgóképei pedig Bécsbe és az Egyesült Államokba is eljutottak.

„A táncz”-ban Pekár Gyula összehozta a magyar némafilmes és színházi elitet: operatőre Zsitkovszky Béla, zeneszerzője Kern Aurél voltak, főszerepben pedig Blaha Lujzát, Fedák Sárít, Márkus Emíliát és a magyar színjátszás legnagyobbjait láthatta Európa-szerte a közönség.

Előadásomban Pekár Gyula kultúrpolitikus-diplomata filmművészeti munkásságát és kulturális örökségét veszem górcső alá, melyet a kommunista rezsím kultúrarombolása méltatlanul kitörölt Magyarország történetéből.